

	3. https://www.bilimdiseksi.com.tr/akici-okuma-becerileri-nasil-gelistirilir/?srsltid=AfmBOop4PC9DNKqdLUQjFR0l3z76tmElqkdtSztq-Xwe8CysmJ2lXQ3g&utm_source=chatgpt.com
7.	O'quv dasturi O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan. Dastur universitet Kengashining 2025-yil 4 - <u>iyun</u> dagi yig'ilishida ko'rib chiqilgan va tasdiqqa tavsiya etilgan (<u>10</u> -sonli bayonnom).
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: H.Boltaboyeva – O'zbekiston davlat Jahon tillari universiteti "Ikkinchi chet tili" kafedrasida PhD o'qituvchi; N.Abduraximova- O'zbekiston davlat Jahon tillari universiteti "Ikkinchi chet tili" kafedrasida o'qituvchi; Z.Komilova– O'zbekiston davlat Jahon tillari universiteti Ikkinchi chet tili" kafedrasida stajyor-o'qituvchi.
9.	Taqrizchilar: G.Xaliyeva – O'zDJTU, universiteti "G'arb adabiyoti" kafedrasida mudiri f.f.n., dotsent. A.Tilavov – TDO'TAU, "Folklorshunoslik va dialektologiya" kafedrasida dotsenti, f.f.n.

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON DAVLAT JAHON TILLARI UNIVERSITETI**

**OG'ZAKI NUTQNI TAKOMILLASHTIRISH
FANINING O'QUV DASTURI**

Ingiliz 3 Filologiyasi

fakultet dekani

Ikkinchi chet tillari

kafedrasida mudiri

K.Moydinova

Universitet axborot resurs

markazi direktori

S.Kayumova S.Kayumova

Bilim sohasi:	200 000	– San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	230 000	– Tillar
Ta'lim yo'nalishi:	60230100	– Filologiya va tillarni o'qitish (Turk tili)

Toshkent-2025

Fan/modul kodi OG'T	O'quv yili 2025-2026	Semestr 4	Kreditlar 4	
Fan/modul turi Tanlov	Ta'lim tili Rus, O'zbek		Haftadagi dars soatlari 2	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Og'zaki nutqni takomillashtirish	48	72	120
2.	<p>I. Fanning mazmuni Fanning maqsadi - talabarning og'zaki ifoda qilish ko'nikmalarini rivojlantirish, ular bilan muloqotda erkin, aniq, ravon va mazmunli so'zlasha olish qobiliyatini shakllantirishdir. Bu fan orqali o'quvchilar to'g'ri talaffuz qilish, nutqda ohang va intonatsiyani to'g'ri qo'llash, so'z boyligini oshirish, turli ijtimoiy va madaniy vaziyatlarda muloqot yuritish madaniyatini egallash, shuningdek, nutqdagi xatolarni anglab, ularni bartaraf etish yo'llarini o'rganadilar.</p> <p>Fanning vazifasi - o'quvchilarning og'zaki nutqiy kompetensiyasini shakllantirish va mustahkamlashdan iborat. Fan o'quvchilarning to'g'ri talaffuz, so'z va gap qurilishi, ohang, urg'u va intonatsiyadan to'g'ri foydalanish ko'nikmalarini rivojlantirishni ko'zda tutadi. Shuningdek, turli kommunikativ vaziyatlarda mos va samarali muloqot olib borish, monologik va dialogik nutq shakllarini erkin qo'llash, mavzuga oid fikrni aniq, mantiqiy va izchil bayon etish, nutqiy xatolarni tahlil qilish va ularni bartaraf etish fanga xos asosiy vazifalardandir.</p> <p>Xorij tajribasiga muvofiqligi</p> <p>“Og'zaki nutqni takomillashtirish” fanini tuzishda Turkiya oliy ta'lim muassasalari tajribasi ham alohida o'rin tutadi. Xususan, Marmara Universiteti, Orta Doğu Teknik Universiteti (ODTÜ), Hacettepe Universiteti, İstanbul Universiteti kabi yetakchi universitetlarda Türkçe</p>			

	<p>Talaba fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash, mavzuga oid masalalar yuzasidan qaror qabul qila olish ko'nikmasi to'liq shakllanmagan bo'ladi.</p> <p>2 (qoniqarsiz) baho – talaba modul bo'yicha yetarli bilimga ega emas, juda qo'pol xatolarga yo'l qo'yadi, savollarga qiyinchilik bilan javob beradi, berilgan topshiriqlarni bajara olmaydi.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prof.Dr. Fatma BÖLÜKBAŞ., Doç.Dr. Mehmet Yalçın Yılmaz. Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin TürkçeB1/B2 Ders Kitabı. Kültür Sanat Yayınevi 2021. 2. Yrd. Doç. Dr. İbrahim Gültekin ve sr., Yedi İklim Türkçe B1/B2 Ders Kitabı. Türkiye Diyanet Vakıf yayınevi 2015. <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karay H. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi. El kitabı- Ankara, 2020. 2. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: “O'zbekiston”, 2016. 3. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik– har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. – T.: “O'zbekiston”, 2017. 4. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – T.: “O'zbekiston”, 2017. - 48 b. 5. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan quramiz. – T.: “O'zbekiston”, 2017. - 488 b. 6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston Strategiyasi. – T.: “O'zbekiston”, 2021. <p>Axborot manbalari</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://www.salimrazi.com/userfiles/Razi.pdf?utm_source=chatgpt.com 2. https://www.kitapyurdu.com/kitap/okuma-becerisi-ogretimi-ve-degerlendirilmesi/106674.html?srsitid=AfmBOopqyIq4U-JfQDALmvs62V6tRLGGAw3tuQdiHrDchjImSh9tKQg&utm_source=chatgpt.com

	<ul style="list-style-type: none"> • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p align="center">VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrda 824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida Nizom"ga ko'ra fanga ajratilgan kredit beriladi.</p> <p>Talabalarning bilimni baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi Nizom" talablari asosida belgilanadi.</p> <p align="center">Talabalarning bilimni baholash mezonlari:</p> <p>5 (a'lo) baho – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritadi, masalaga oid daliliy misollarni tanlay oladi va ularni to'g'ri tahlil etish asosida ma'lum ilmiy xulosalar chiqara biladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini to'g'ri izohlay oladi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob bera oladi, berilgan vazifa yuzasidan keng amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, mavzuga oid masalalar yuzasidan tegishli qarorlar qabul qila oladi.</p> <p>4 (yaxshi) baho – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, ammo ishda ayrim kamchiliklarga yo'l qo'yadi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yurita oladi, masalaga oid daliliy misollarni tahlil etish asosida ma'lum ilmiy-nazariy xulosalar chiqara oladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini izohlashda ba'zi ikkilanishlarga, kamchiliklarga yo'l qo'yadi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan muayyan amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, biroq mavzuga oid masalalar yuzasidan yetarli qaror qabul qila olmaydi.</p> <p>3 (qoniqarli) baho – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajarish jarayonida jiddiy kamchiliklarga yo'l qo'yadi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritishda ma'lum ilmiy-nazariy xatolarga yo'l qo'yadi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini to'liq izohlay olmaydi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga qisman javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan yetarli bilimga ega bo'lmaydi.</p>

<p>Yazılı Anlatım / Akademik Yazı / İleri Yazma Becerileri nomlari ostida o'qitiladigan fanlar tajribasi o'rganildi.</p> <p align="center">https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/turkce-i-yazili-anlatim/tto121-1042-3085?utm_source=chatgpt.com</p> <p align="center">II. Asosiy qism (amaliy mashg'ulotlar)</p> <p align="center">II. I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p align="center">4-semestr</p> <p>Konu 1. Çevreye özen göstermek (2 saat)</p> <p>Konu 2. Çevre sorunları. (2 saat)</p> <p>Konu 3. Yaşadığımız yerdeki kalıplar (2 saat)</p> <p>Konu 4. Vedalaşma zamanı. Hayalimdeki tatil. (2 saat)</p> <p>Konu 5. Gelecek planları ve tatiller hakkında konuşmak (2 saat)</p> <p>Konu 6. Kararlar için kalıplar. (2 saat)</p> <p>Konu 7. Zayıf olmanın sağlık ile ilgisi (2 saat)</p> <p>Konu 8. Bir partide - İnişiyatif almak. (2 saat)</p> <p>Konu 9. Yeni insanlarla tanışmak. (2 saat)</p> <p>Konu 10. Eğitim hayatı. (2 saat)</p> <p>Konu 11. Kısa bir konuşma yapma (2 saat)</p> <p>Konu 12. Eğitimde ödev konus u hakkında tartışma. (2 saat)</p> <p>Konu 13. Toplum içindeki davranış. (2 saat)</p> <p>Konu 14. Hayatımızdaki ilginç olaylar. (2 saat)</p> <p>Konu 15. Verelen durumlar hakkında konuşma (2 saat)</p> <p>Konu 16. Duygularımız (2 saat)</p> <p>Konu 17. Hayatımıza yön veren olaylar. (2 saat)</p> <p>Konu 18. Kültür günü etkinliği. (2 saat)</p> <p>Konu 19. İlginç sanatlar. (2 saat)</p> <p>Konu 20. En sevdiğim kitap. (2 saat)</p> <p>Konu 21. Annem hakkında konuşmak istiyorum. (2 saat)</p> <p>Konu 22. Haytımdeki özel insan. (2 saat)</p> <p>Konu 23. Benim hobilerim ve gelecek planlarım. (2 saat)</p> <p>Konu 24. Haytımızı daha güzelleştirmek için neler yapmalıyız. (2 saat)</p> <p align="center">III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar</p> <p>Amaliy mashg'ulotlar multimedia vositalari bilan jihozlangan auditoriyada faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mashg'ulot jarayonida mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.</p>

IV. Mustaqil ta'lim shaklini tashkil etishga qo'yilgan talablar va tavsiya etilgan mavzular:

Talabalarni mustaqil ta'lim shaklini tashkil etishga qo'yilgan talablar O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 29-apreldagi 136-sonli "Oliy ta'lim muassasalari talabalari mustaqil ta'limini tashkil etish bo'yicha namunaviy tartibni tasdiqlash to'g'risida"gi buyrug'i asosida ishlab chiqilgan.

Mustaqil ta'limni baholash semestr davomida berilgan topshiriq asosida bajarilgan ishlarni HEMIS axborot tizimida ilova qilish, shuningdek, oraliq va yakuniy test va savollarga javob berish asosida oshiriladi.

- o'tilgan mavzuni chuqur o'rganishlari uchun darslik, o'quv materiallari bilan faol ishlash;
- amaliy mashg'ulotlar va imtihonlarga oldindan tayyorgarlik ko'rish, vaqtdan unumli foydalanish;
- fan (modul)lar bo'yicha mustaqil ta'lim topshiriqlarini belgilangan muddatlarda taqdim etishi;
- mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda plagiat (ko'chirmakashlik)ga yo'l qo'ymasligi;
- kichik guruhlarda hamkorlikdagi mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda jamoaning umumiy maqsadiga mos harakat qilishi, o'ziga yuklatilgan vazifalarni o'z vaqtida bajarishi.

Mustaqil ta'limni tashkil etishda fanning xususiyatini inobatga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- mavzu yuzasidan tahliliy ma'lumot (esse) tayyorlash;
- badiiy-ijodiy ishni bajarish;
- aniq mavzu bo'yicha tahliliy taqdimot (prezentatsiya) tayyorlash;
- berilgan muammoni keng tahlil qilish, unga ta'rif va xulosalarni berish;
- amaliyotdagi mavjud muammoning yechimini topish, test, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash orqali loyihalar ishlash ko'nikmasini shakllantirish;
- ilmiy maqola, tezislar va ma'ruza tayyorlash.

4-semestr

1. Alishveriş (4 saat)
2. Bir şey var mı? (4 saat)
3. Medya (4 saat)
4. Kolumda ağrı var (4 saat)
5. Sağlık (4 saat)
6. Bir molaya ihtiyacım var (4 saat)

7. Seyahat (4 saat)
8. Harika bir yer (4 saat)
9. Gezilecek yerler (4 saat)
10. Saat beşte diyelim mi? (4 saat)
11. Hesap açmak istiyorum (4 saat)
12. Çantam çalındı (4 saat)
13. Toplum içindeki davranış (4 saat)
14. Hayatımızdaki ilginç olaylar (4 saat)
15. Verelen durumlar hakkında konuşma (4 saat)
16. Duygularımız (4 saat)
17. Hayatımıza yön veren olaylar (4 saat)
18. Kültür günü etkinliği (4 saat)

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar o'quv dasturida tavsiya etilgan qo'shimcha adabiyotlarni o'qish, o'zlashtirish, ularni tahlil qilish, berilgan mavzular bo'yicha portfolio tayyorlash va ularni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3.

V. Ta'lim natijalari/Kasbiy kompetensiyalar

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- turk tilini xalqaro til bilish darajasiga ko'ra (CEFR) kamida B2+ darajada o'zlashtirishi;
- shaxsiy qiziqishlari, kasbiy yo'nalishi va ijtimoiy-madaniy mavzulardagi so'zlarning ma'nosini bilishi va ularni muloqotda to'g'ri qo'llay olish;
- ijtimoiy-madaniy, siyosiy-iqtisodiy mavzularda qo'llaniladigan so'zlarning talaffuz qoidalarini mukammal o'zlashtirishi va muloqot jarayonida ishlata olish ko'nikmalarini egallashi;
- turli kontekstlarda so'z va iboralarning qo'llanilishini o'rganishda manbalardan (lug'atlar, so'zlar moslashuvi) unumli foydalana olish;
- ibora hamda og'zaki nutqda qo'llaniladigan so'zlarning ko'chma va to'g'ri ma'nosini bilish va to'g'ri qo'llash;
- so'zlarni kontekstga mos uslubda tanlay olish hamda ulardan og'zaki va yozma muloqotda erkin foydalanish malakasiga ega bo'lishi lozim.

4.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- interfaol keys-stadilar;
- amaliy mashg'ulotlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- guruh, mikrogruph bo'lib ishlash;